

Kylarglykol Blå

1. NAMNET PÅ ÄMNET/PREPARATET OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning/Handelsnamn: Kylarglykol Blå

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avrådsfrån

Användning av produkten	Kylarglykol
Begränsningar av användningen	Ingen

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företag	NMK Svenska Försäljning AB
Adress	Åskogen 8A
Postnr/Ort	961 91 Boden
Telefon	0921-177 30
Fax	
E-mail	info@nmkemi.com
Kontaktperson	Jimmy Bergström
Nödtelefonnummer	Ring 112 – begär Giftinformationscentralen. I mindre akuta fall ring 08 - 33 12 31.

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Produktdefinition: Blandning.

Klassificering enligt förordning (EG) 1272/2008

AcuteTox 4; H302

STOT RE 2; H373

Repr. 2; H361fd

2.2 Märkningsuppgifter

Märkning enligt förordning (EG) 1272/2008

Signalord: Varning

Innehåller	1,2-Etandiol > 75 %. Kalium-2-etylhexanoat < 5 %.
------------	---

Faroangivelser

H302	Skadligt vid förtäring.
H373	Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering.
H361fd	Misstänks kunna skada fertiliteten. Misstänks kunna skada det ofödda barnet.

Skyddsangivelser

P201	Inhämta särskilda instruktioner före användning.
P202	Använd inte produkten innan du har läst och förstått säkerhetsanvisningarna.
P260	Inandas inte dimma/ångor.
P264	Tvätta grundligt efter användning.
P270	Ät inte, drick inte och rök inte när du använder produkten.
P301 + P312+P330	VID FÖRTÄRING: Kontakta GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare om du mår dåligt. Skölj munnen.
P405	Förvaras inlåst.
P501	Innehållet/behållaren lämnas till samlingsställe för farligt avfall.

Kylarglykol Blå

2.3 Andra faror

Ämnet uppfyller kriterierna för PBT enligt förordningen (EG) nr1907/2006, bilaga XIII	PBT: Nej. P: Nej. B: Nej. T: Nej. (avser ingående ämnen)
Ämnet uppfyller kriterierna för PBT enligt förordningen (EG) nr1907/2006, bilaga XIII	vPvB: Nej. vP: Nej. vB: Nej. (avser ingående ämnen)
Andra faror som inte orsakar klassificering	--

2.4 Övrig information

Produkten inte miljöfarlig. Produkten är inte brandfarlig.

3. SAMMANSÄTTNING/UPPGIFTER OM BESTÄNDSDELAR

3.1 Blandningar

Nr	Ämnesnamn	EG-nummer	CAS-nummer	REACH-reg. nummer	Konc. (vikt-%)	CLP-klassificering
1	1,2-Etandiol	203-473-3	107-21-1	--	>75	AcuteTox 4; H302 STOT RE 2; H373
2	Kalium-2-etylhexanoat	221-625-7	3164-85-0	--	< 5	Repr. 2; H361fd
3	Bitrex	223-095-2	3734-33-6	--	<0,1	AcuteTox 4; H302

Faroangivelsernas betydelse framgår i avsnitt 16. Hygieniska gränsvärden framgår i avsnitt 8 om sådana finns.

4. FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Allmänt	Vid olycksfall, illamående eller annan påverkan, kontakta omedelbart läkare. Visa detta säkerhetsdatablad om möjligt. Ge aldrig vätska till en medvetslös person.
Inandning	Frisk luft och vila. Kontakta läkare om andningsbesvär kvarstår.
Hudkontakt	Tag av förorenade kläder. Tag genast av nedstänkta kläder och tvätta huden med tvål och vatten. Kontakta läkare om irritation kvarstår.
Kontakt med ögonen	Håll ögonlocken brett isär. Skölj genast ögonen i flera minuter. Kontakta läkare om irritation kvarstår.
Förtäring	Skölj munnen med vatten. Ge ett par glas vatten att dricka om den skadade är vid fullt medvetande. Framkalla inte kräkning. Om kräkning uppstår hålls huvudet lågt så att maginnehållet inte kommer ner i lungorna. Kontakta läkare omedelbart.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Inandning	Kan orsaka hosta.
Hudkontakt	Produkten verkar avfettande på huden. Kan orsaka klåda och rodnad.
Kontakt med ögonen	Stänk i ögonen kan orsaka en övergående ögonirritation.
Förtäring	Kan ge berusning, huvudvärk, yrsel, magsmärtor, kramper och i allvarliga fall medvetslöshet, akut njurinsufficiens, andnings- och hjärtstillestånd.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Meddelande till läkare	Letal dos av ämnet 1,2-etandiol ligger för en vuxen person på 50-100 ml.
Speciella behandlingar	Symptomatisk behandling.

5. BRANDBEKÄMPNINGÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel

5.1 Allmän information	--
5.1.1 Lämpliga släckmedel	Släckmed skum, kolsyra, pulver eller vattendimma.
5.1.2 Olämpliga släckmedel	Direkt vattenstråle.

Kylarglykol Blå

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Brand- och explosionsrisker	Produkten är inte brandfarlig.
Farliga förbränningsprodukter	Vid brand bildas giftiga rökgaser innehållande bland annat kolmonoxid och koldioxid. Undvik inandning av rökgaser. Sök frisk luft om inandning skett.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Personlig skyddsutrustning	Använd kemskyddsdräkt och andningsapparat.
Annan information	Om det kan göras utan fara, flytta behållare i närheten av brand eller kyl den med vatten.

6. ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Sörj för god ventilation. Stoppa läcka om det är möjligt utan risk. Undvik kontakt med hud och ögon. Undvik inandning av produkten.

6.1.1 För annan personal än räddningspersonal

Använd skyddsutrustning som framgår under avsnitt 8.

6.1.2 För räddningspersonal

Vid små utsläpp: använd skyddsutrustning som framgår under avsnitt 8.

Vid större utsläpp: använd kemskyddsdräkt och andningsapparat.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Förhindra att spill kommer ut i vattendrag eller avlopp och förorenar jord och vegetation.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Stoppa läcka om det är möjligt utan risk. Valla in med vermikulit, sand, jord eller annat inert absorptionsmaterial och samla upp i förslutbara behållare. Eftersanera området med vatten. Uppsamlat material bortskaffas som farligt avfall.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se avsnitt 8 för information om personlig skyddsutrustning.

Se avsnitt 13 för information om bortskaffande av avfall.

7. HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Sörj för god ventilation. Undvik kontakt med hud och ögon samt inandning av ångor från produkten. Mekanisk ventilation eller punktutslug kan vara nödvändig om hanteringen sker inomhus. Ät och drick ej vid hantering av produkten. Tvätta händerna före paus och vid arbetets slut. Följ god kemikaliehygien.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Lagringsbetingelser

Förvaras i väl tillsluten originalförpackning vid normal temperatur i ett torrt och välventilerat utrymme.

7.3 Speciella egenskaper och risker

Skyddas från värme, gnistor och öppen eld. Förvaras åtskilt från starka oxidations- och reduktionsmedel.

7.4 Specifik slutanvändning

Ej relevant

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERING/PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar

8.1.1 Hygieniskt gränsvärde:

Ämnesnamn	CAS nr.	Intervall	ppm	mg/m ³	År	Anm.
1,2-Etadiol	107-21-1	8 h	10	25	1993	H
1,2-Etadiol	107-21-1	15 min	20	50	1993	H

H = Ämnet kan lätt upptas genom huden.

Kylarglykol Blå

8.1.2 DNEL 1,2-etandiol

Grupp: Konsument Exponeringsväg: Dermal Exponering frekvens: Lång sikt (upprepad) Typ av effekt: Systemisk effekt Värde: 53 mg/kg
Grupp: Konsument Exponeringsväg: Inandning Exponering frekvens: Lång sikt (upprepad) Typ av effekt: Lokal effekt Värde: 7 mg/m ³
Grupp: Arbetare Exponeringsväg: Dermal Exponering frekvens: Lång sikt (upprepad) Typ av effekt: Systemisk effekt Värde: 106 mg/kg
Grupp: Arbetare Exponeringsväg: Inandning Exponering frekvens: Lång sikt (upprepad) Typ av effekt: Lokal effekt Värde: 35 mg/m ³

8.1.2 PNEC 1,2-etandiol

Exponeringsväg: Jord Värde: 1,53 mg/kg
Exponeringsväg: Sediment Värde: 3,7 mg/kg Kommentar: Havsvatten
Exponeringsväg: Sediment Värde: 37 mg/kg Kommentar: Sötvatten
Exponeringsväg: Reningsanläggning Värde: 199,5 mg/l
Exponeringsväg: Luft Värde: 10 mg/l Kommentar: Sporadisk frisläppning (sporadic release)
Exponeringsväg: Vatten Värde: 1 mg/l Kommentar: Havsvatten
Exponeringsväg: Vatten Värde: 10 mg/l Kommentar: Sötvatten

8.2 Begränsning av exponeringen

Sörj för god ventilation. Undvik kontakt med hud och ögon samt inandning av ångor från produkten. Ät och drick ej vid hantering av produkten. Tvätta händerna före paus och vid arbetets slut. Följ god kemikaliehygien.

8.2.1 Lämpliga tekniska kontrollåtgärder

Mekanisk ventilation eller punktutsug kan vara nödvändigt om hanteringen sker inomhus.

8.2.2 Individuella skyddsåtgärder, t ex personlig skyddsutrustning

8.2.2.1 Andningsskydd	Andningsskydd behövs normalt inte. Vid otillräcklig ventilation använd andningsskydd med gasfilterfilter, typ A2.
-----------------------	---

Kylarglykol Blå

8.2.2.2 Ögonskydd/ ansiktsskydd	Använd skyddsglasögon/ansiktsskärm.
8.2.2.3 Handskydd	Använd skyddshandskar av nitrilgummi, PVA eller Viton.
8.2.2.4 Hudskydd	Vid riks för hudkontakt använd lämpliga skyddskläder.
8.2.2.5 Termisk fara	Ej brandfarlig produkt.

8.2.3 Begränsning av miljöexponeringen

Undvik utsläpp till miljön.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Form	Viskösa vätska
Färg	Blå
Lukt	Svag lukt
Luktgräns	Ej tillgängligt
pH (produkt)	7,5
Smältpunkt/fryspunkt	-38°C
Inledande kokpunkt och kokintervall	> 165°C
Flampunkt	>111°C
Avdunstningshastighet	Ej fastställt
Brandfarlighet (fast, gas)	Ej tillämpligt
Bränntid	Ej tillämpligt
Brännhastighet	Ej tillämpligt
Övre/nedre antändbarhet eller explosionsgränser	3,2 – 43 vol-% (1,2-etandiol).
Ångtryck	0,07 kPa vid 20°C
Ångdensitet	2,6
Relativ densitet	1,13 g/cm ³ vid 20°C
Löslighet i organiska ämnen	Data saknas.
Löslighet i vatten	Fullständigt vattenlöslig
Fördelningskoefficient oktanol/vatten	Log Pow -0,30
Självantändningstemperatur	> 400°C
Viskositet	> 20 cSt
Explosiva egenskaper	Ej explosiv
Oxiderande egenskaper	Ej oxiderande

9.2 Annan information

Ingen.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	Ej reaktiv produkt.
10.2 Kemisk stabilitet	Kemiskt stabil under normala användnings- och lagringsförhållanden.
10.3 Risken för farliga reaktioner	Inga kända.
10.4 Förhållanden som ska undvikas	Undvik värme, flammor och andra antändningskällor. Undvik kontakt med starka oxidations- och reduktionsmedel.
10.5 Oförenliga material	Starka oxidationsmedel.
10.6 Farliga sönder- delningsprodukter	Vid termisk sönderdelning bildas kolmonoxid, koldioxid och lågmolekylära kolväten.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

11.1.1 Akut toxicitet

Bedömning av akut toxicitet:

Skadligt vid förtäring.

Kylarglykol Blå

11.1.2 Akut toxicitet för 1,2-etandiol

Exponeringsväg	Värde/enhet	Djurart	Exp. tid	Metod
LD50, oralt	>2.000 mg/kg	råtta	--	--
LD50, dermalt	>2.000 mg/kg	råtta	--	--

11.1.6 Irritation

Bedömning av irriterande effekter:
Irriterar inte hud eller ögon.

Experimentella/beräknade data:
Frätande eller irriterande på huden kanin: Ej irriterande.
Allvarliga ögonskador eller ögonirritation kanin: Ej irriterande.

11.2 Potentiella akuta effekter

Inandning	Kan orsaka hosta.
Hudkontakt	Produkten verkar avfettande på huden. Kan orsaka klåda och rodnad.
Kontakt med ögonen	Stänk i ögonen kan orsaka en övergående ögonirritation.
Förtäring	Kan ge berusning, huvudvärk, yrsel, magsmärtor, kramper och i allvarliga fall medvetlöshet, akut njurinsufficiens, andnings- och hjärtstillestånd.

11.3 Sensibilisering vid inandning/hudkontakt

Bedömning av sensibilitet:
Produkten innehåller inga ämnen med sensibiliserande verkan.

11.4.1 Mutagenitet i könseller

Bedömning mutagenitet:
Produkten innehåller inga ämnen med mutagen effekt.

11.4.2 Carcinogenitet

Bedömning carcinogenitet:
Produkten innehåller inga ämnen med carcinogen effekt.

11.4.3 Reproduktionstoxicitet

Bedömning reproduktionstoxicitet:
Misstänks kunna skada fertiliteten.

11.4.4 Utvecklingstoxicitet

Bedömning av teratogenitet:
Misstänks kunna skada det födda barnet.

11.5.1 Specifik organtoxicitet (enstaka exponering)

STOT bedömning av toxicitet vid singeldos:
Baserat på tillgänglig information är en organspecifik toxicitet inte att förvänta.

11.5.2 Toxicitet vid upprepad dosering och specifik organtoxicitet (upprepad exponering)

STOT bedömning av toxicitet vid upprepade doser:
1,2-Etandiol kan orsaka njurskador genom lång eller upprepad exponering.

11.6 Fara vid aspiration

Risk för aspiration föreligger ej.

12. EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet

12.1.1 Akut toxicitet i vattenmiljön för 1,2-etandiol

Test	Värde/enhet (mg/l)	Testmetod	Exp. tid	Art
Fisk LC50	>100		96 timmar	Leuciscusidus
Daphnia EC50	>100		48 timmar	Daphnia magna
Alg IC50	>100		72 timmar	Grönalg

BOD5/COD: 0,67. Ämnet är biologiskt lättnedbrytbart.
Log pow = -0,30. BSCF = 3. Ämnet är inte bioackumulerbart i vattenmiljön.

Kylarglykol Blå

12.1.4 Ekotoxicitet

Produkten är inte skadlig för vattenlevande organismer enligt gällande klassificeringskriterier.

12.2 Persistens och Nedbrytbarhet

Ingående ämnen är lättnedbrytbara.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Viss bioackumulering kan inte uteslutas.

12.4 Rörlighet i jord

Produkten är vattenlöslig. Viskös produkt. Kan vara rörlig sig i markprofilen med vattnet.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Produkten innehåller inte ämnen som uppfyller PBT (långlivade, bioackumulerbara och toxiska ämnen).

12.6 Andra skadliga effekter

--

12.7 Spridning i miljön

Produkten är inte miljöfarlig.

13. AVFALLSHANTERING

13.1 Produkt

Avfallshantering	Rester, spill och ej rengjort tomemballage destrueras på godkänd destruktionsanläggning för farligt avfall. se EWC-kod nedan.
Farligt avfall	Ja

Förpackning

Avfallshantering	Se till att personal som hanterar förpackningsavfallet har erforderlig skyddsutrustning. Förvara kontaminerat förpackningsmaterial i förslutbara behållare. Återvinning och bortskaffande av förpackningsmaterial måste ske i enlighet med gällande lokala föreskrifter och bör genomföras av ett certifierat avfallshandlingsföretag. Rengjord förpackning kan hanteras som vanligt hushållsavfall.
Speciella försiktighetsåtgärder	Ej relevant

13.2 Europeiska avfallskatalogen (EWC)

Avfallskod	Avfallsbeteckning
16 01 04*	Frysponktnedsättande vätskor som innehåller farliga ämnen.
15 01 10*	Förpackningar som innehåller rester av eller som är förorenade av farliga ämnen
15 01 02	Rengjorda plastförpackningar

14. TRANSPORTINFORMATION

Produkten är inte farligt gods vid transport.

	ADR/RID	ADN/ADNR	IMDG	IATA
14.1 UN-nummer	--	--	--	--
14.2 Officiell transportbenämning	--	--	--	--
14.3 Transport-klass(er)	--	--	--	--
14.4 Förpackningsgrupp	--	--	--	--
14.5 Miljöfaror	--	--	--	--
14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder	--	--	--	--
Ytterligare information	--	--	--	--

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Omfattas ej av dessa regler.

Kylarglykol Blå

14.8 Ytterligare information

--

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Märkning enligt förordning (EG) 1272/2008 finns under avsnitt 2. Säkerhetsdatablad är utformat enligt Bilaga II i REACH-förordningen (EG) 1907/2006 samt Kommissionens förordning (EG) nr 453/2010 bilaga I.

Tillstånd	Krävs ej
Användningsbegränsning	Inga
Övrig EU-lagstiftning	Produkten innehåller inga ozonedbrytande ämnen och inga persistent organiska föreningar.
Nationell lagstiftning	AFS 2011:18 – Hygieniska gränsvärden. SFS 2011:927 – Avfallsförordningen.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Ej relevant för produkter.

16. ANNAN INFORMATION

LEVERANTÖRENS ANTECKNINGAR

Säkerhetsdatablad framtaget av Miljö- och Marknadssupport AB. Godkänt av NMK Norrbottens Miljökemi.

Säkerhetsdatablad upprättat första gången för produkten 2015-09-28.

Faroangivelser angivna under avsnitt 2 och 3

H302	Skadligt vid förtäring.
H373	Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering
H361fd	Misstänks kunna skada fertiliteten. Misstänks kunna skada det ofödda barnet.

Revisionsöversikt

Version	Revisionsdatum	Ansvarig	Ändringar
--	--	--	--